

Otec Abraham

Druhá Lekce

Život Abrahamův:
Původní Význam

Biblical Education. For the World. For Free.

© 2012 Third Millenium Ministries

Všechna práva vyhrazena. Žádná část této publikace nesmí být kopírována v jakékoliv podobě za účelem zisku, s výjimkou stručných citací pro potřeby recenze, komentáře či akademických prací, bez písemného souhlasu vydavatele, Third Millennium Ministries, Inc., 316 Live Oaks Blvd., Casselberry, Florida 32707.

Pokud není uvedeno jinak, veškeré biblické citace jsou z Českého studijního překladu. Copyright © 2009 Křesťanská misijní společnost. Použito se svolením KMS.

O THIRD MILLENNIUM MINISTRIES

Nezisková evangelikální křesťanská služba Třetí milénium byla založena v roce 1997 a klade si za cíl poskytovat:

Biblické vzdělávání celému světu zdarma.

Naší touhou je nabídnout křesťanské vzdělání stovkám tisíců pastorů a křesťanských vedoucích po celém světě, kterým se ke službě nedostává potřebného výcviku. Tohoto cíle dosahujeme produkcí a globálním šířením bezkonkurenčního multimediálního seminárního kurikula (vzdělávacího programu) v angličtině, arabštině, mandarínu (čínštině), ruštině a španělštině. Naši partneři také v současnosti překládají naše kurikulum do více než padesáti dalších jazyků. Kurikulum se skládá z graficky řízeného videa, tištěných materiálů a internetových zdrojů. Je upraveno k použití školami, skupinami i jednotlivci, jak online, tak i ve vzdělávacích komunitách.

Během let jsme vyvinuli vysoce rentabilní metodu produkce oceňovaných multimediálních lekcí nejlepšího obsahu a kvality. Naši lektoři a editoři jsou učitelé s teologickým vzděláním; naši překladatelé jsou teologicky zdatní rodilí mluvčí svých cílových jazyků; naše lekce obsahují podněty stovek respektovaných profesorů seminářů a pastorů z celého světa. Nadto naši grafické, ilustrátory a výrobci se drží nejvyšších produkčních standardů a používají k tomu nejmodernější vybavení a techniku.

Abychom dosáhli svých distribučních cílů, vytvořilo Třetí milénium strategické partnerství s církvemi, semináři, biblickými školami, misionáři, křesťanskými vysílacími společnostmi a poskytovateli satelitní televize a dalšími organizacemi. Tyto vztahy již vedly k distribuci bezpočtu video lekcí domorodým vedoucím, pastorům i studentům seminářů. Naše webové stránky také slouží jako distribuční kanály a poskytují další materiály k doplnění našich lekcí, včetně materiálů o tom, jak založit vlastní vzdělávací komunitu.

Organizace Třetí milénium je IRS uznána jako korporace 501 (c) (3). Závisíme na štedrých, daňově uznatelných příspěvcích církví, nadací, podniků i jednotlivců. Další informace i možnost podpory jsou na www.thirdmill.org

Obsah

I. Úvod	1
II. Propojenost	2
A. Definice	2
B. Typy	3
1. Pozadí	3
2. Vzory	4
3. Předobraz	5
C. Shrnutí	6
III. Implikace	7
A. Zásadní Vliv	7
B. Hlavní Témata	8
1. Boží Milost	8
2. Abrahamova Loajalita	9
3. Požehnání dané Abrahamovi	9
4. Požehnání skrze Abrahama	10
C. Pět Sekcí	10
1. Předkové a Rané Zkušenosti	11
2. Rané Kontakty s Ostatními	11
3. Smlouva s Bohem	12
4. Pozdní Kontakty s Ostatními	13
5. Potomstvo a Smrt	14
IV. Závěr	16

Otec Abraham

Druhá Lekce

Život Abrahamův: Původní Význam

ÚVOD

Upřímní následovníci Kristovi milují Písmo. Hovoří k nám mnoha způsoby, často se nás dotýká velmi osobně. To je vzácná pravda o Písmu a křesťané by na ni nikdy neměli zapomínat. Avšak tato působivá osobní dimenze Písma někdy může zastínit něco, co bychom neměli zapomenout nikdy: Bible nebyla napsána přímo pro vás či mě. Písmo bylo na prvním místě sepsáno pro lidi, kteří žili před tisíci lety. Takže když se snažíme pochopit, jak lze Písmo aplikovat do našich životů dnes, musíme vždy dbát na to, abychom svou moderní aplikaci vystavěli na původním významu Písma.

Tento cyklus jsme nazvali *Otec Abraham*, protože v něm zkoumáme život Abrahamův, jak je zapsán v knize Genesis. od kapitoly 11., verše 10. do kapitoly 25., verše 18.

Toto je druhá ze tří úvodních lekcí a nazvali jsme ji “Život Abrahamův: Původní význam.” Ukažeme si v ní, jak důležité je číst příběhy Abrahamova života ve světle toho, kdy byly sepsány a pro koho vlastně. Prozkoumáme vliv, jaký tyto příběhy měly původně mít na Izrael, který následoval Mojžíše do Země Zaslíbené.

Nejprve si ukážeme, jak Mojžíš navázal spojení mezi historií Abrahamova života a zkušenostmi svých vlastních původních adresátů. A zadruhé shrneme několik implikací, které tato spojení pro původní adresáty mělo.

Než se podíváme na původní význam života Abrahamova, měli bychom si v krátkosti připomenout, k čemu jsme došli v předchozí lekci. Až doposud jsme věnovali pozornost dvěma klíčovými otázkám. Jednak jsme viděli, že Genesis v kapitole 12., ve verších 1. až 3. odhaluje čtyři hlavní témata příběhů o Abrahamovi. Boží laskavost vůči Abrahamovi, bezpočet způsobů, jimiž Bůh patriarchovi prokazoval milost; Abrahamova zodpovědnost být loajální k Bohu, mnohdy způsobů, kterými Bůh očekával Abrahamovu poslušnost; Boží požehnání Abrahamovi, zaslíbení velkého národu, množství dětí, země a významného jména; a Boží požehnání dané skrze Abrahama jiným, zaslíbení, že Abraham se stane požehnáním pro všechny rodiny na zemi.

A kromě toho jsem také viděli, že tato čtyři hlavní témata formovala strukturu Abrahamových příběhů, jak je vypráví Genesis. Všimli jsme si, že Abrahamovy příběhy se dělí na pět symetrických částí. Zaprvé jsme začali Abrahamovými předky a jeho ranými zkušenostmi v Genesis od kapitoly 11., verše 10. do kapitoly 12., verše 9.. Zadruhé se několik epizod soustředí na Abrahamovy rané interakce s představiteli jiných národů od kapitoly 12., verše 10. do kapitoly 14., verše 24.. Třetí a ústřední segment Abrahamova života je zaměřen na smlouvu, kterou Bůh uzavřel s Abrahamem od kapitoly 15., verše prvního, do kapitoly 17., verše 27.. Čtvrtá sekce Abrahamova života obrací pozornost k Abrahamovým pozdním interakcím s představiteli jiných národů od kapitoly 18., verše 1. do kapitoly 21., verše 34.. A pátý segment pojednává o Abrahamových potomcích a o jeho smrti od kapitoly 22., verše 1. do kapitoly 25., verše 18..

Těchto pět částí prezentuje patriarchův život v symetrickém vzorci. Třetí sekce v

15:1 až 17:27, zabývající se Boží smlouvou s Abrahamem, slouží jako středobod Abrahamova života. První a poslední sekce pak společně rámcují Abrahamův život jako přední a zadní záložka na obálce knihy tím, že sledují Abrahamovu rodinnou linii od minulosti do budoucnosti.

Na těchto souvislostech struktury a obsahu Abrahamova života bude stát tato lekce.

PROPOJENOST

S touto připomínkou na paměti nyní můžeme obrátit pozornost k stěžejnímu cíli této lekce, tedy k původnímu významu života Abrahamova v knize Genesis. Začneme tím, že se podíváme na spojitosti, existující mezi příběhy o Abrahamovi a zkušenostmi Izraele, který je slyšel jako první.

V tomto cyklu stavíme svou interpretaci Abrahamova života na předpokladu, že příběhy o něm byly původně sepsány v Mojžíšově době a že jsou převážně stejné dnes jako tehdy. Většina kritických učenců věří, že tyto příběhy nebyly napsány za Mojžíše, ale jiné části Starého Zákona i Ježíš sám trvají na tom, že Mojžíš napsal Genesis, a proto by moderní křesťané měli s Mojžíšovým autorstvím této knihy souhlasit.

V tomto cyklu však půjdeme ještě o krok dál. Chceme nejen přijmout fakt, že Mojžíš tyto příběhy napsal — chceme vědět, proč je napsal. Jedním z nejlepších způsobů, jak začít zkoumání původního významu Abrahamova života, je všimnout si, jak Mojžíš propojil své příběhy o Abrahamovi se zkušenostmi svých původních posluchačů, Izraelitů, kteří ho následovali cestou z Egypta do Země Zaslíbené.

DEFINICE

Při zkoumání spojitostí, které Mojžíš našel mezi Abrahamem a svými vlastními čtenáři, se zaměříme na tři oblasti: Zaprvé rozebereme, čemu vlastně říkáme spojitosti. Zadruhé se podíváme na některé typy spojení, které se v Abrahamově životě vyskytují, a zatřetí si tato spojení shrneme v návaznosti na každou z pěti částí, tvořících strukturu Abrahamova životního příběhu. Začneme tedy tím, co máme na mysli, když hovoříme o spojení nebo spojitostech.

Mojžíš se při kompozici historie Abrahamova života nacházel ve stejné situaci jako všichni autoři biblických vyprávění. Stál mezi dvěma světy. Na jedné straně Mojžíš přijal záznam toho, čemu budeme říkat “tamten svět”, svět Abrahama. Z tradice i z mimořádného Božího zjevení věděl, co se dělo s Abrahamem o nějakých pět až šest století dříve. V tomto smyslu Mojžíš na prvním místě pracoval s prastarým světem Abrahamova života.

Ale na druhou stranu musel také věnovat pozornost světu, ve kterém, sám žil, kterému můžeme říkat “jejich svět”, svět Mojžíše a Izraelitů, kteří šli z Egypta s ním. V roli vůdce Božího lidu ve své době psal Mojžíš příběhy o starém světě Abrahamova života tak, aby naplnil potřeby jejich světa.

Mojžíš jako prostředník mezi “tamtím světem” Abrahamova života a “jejich světem svých současníků” nacházel takové spojitosti mezi životem patriarchovým a životem svých čtenářů, aby uviděli relevanci příběhů, které pro ně psal. Někdy jsou tato srovnání a kontrasty jen v náznaku, jindy velmi důrazné, nicméně k tomuto druhu spojení mezi Abrahamovým životem a životem svých současníků obrací Mojžíš pozornost prakticky v každé epizodě, kterou zaznamenal.

TYPY

Teď, když jsme se seznámili se základní myšlenkou spojení a původního významu, podívejme se na druhou oblast našeho zájmu, na typy spojení, jaké Mojžíš spatřoval mezi Abrahamovým životem a zkušenostmi původního izraelského publika.

Aby jakýkoliv příběh měl svým čtenářům co říct, musí vykreslit svět, kterému čtenáři rozumí. Kdyby svět v příběhu byl od skutečného světa naprosto odlišný, kdyby se čtenáři nemohli najít v postavách a tématech, pak příběh nebude komunikovat. Nebo když to řekneme pojmy naší lekce, kdyby “tamten svět” Abrahama byl zcela jiný než “jejich svět” Mojžíše a Izraelitů, příběhy o Abrahamovi by Izraelitům nedával žádný smysl. A tak si dal Mojžíš velice záležet, aby poukázal na spojitosti mezi Abrahamovým světem a světem Izraelitů, kteří putovali do Země Zaslíbené. Otázka pro nás v této lekci zní: Jak Mojžíš tyto spojitosti zachytil? Jak formoval své příběhy o Abrahamovi, aby rezonovaly se světem jeho čtenářů?

Pozadí

V tomto cyklu ještě mnohokrát uvidíme, že Mojžíš propojil svůj text se zkušenostmi Izraelitů třemi hlavními způsoby. Zadruhé psal svá vyprávění tak, aby Izraelitům poskytl vzory neboli příklady kladné i varovné. A zatřetí psal tak, že mnoho patriarchových zkušeností posloužilo jako předobraz, nástin, fraktál současných zkušeností Izraele. Vzhledem k tomu, že se k těmto typům spojení budeme i v dalších lekcích opakovaně vracet, bude na místě, když všechny tři techniky, kterými Mojžíš původním posluchačům zvýrazňoval relevanci Abrahamova života, přiblížíme v detailu. Nejprve se podívejme, jak Abrahamův život poskytoval historické pozadí pro zkušenosti Izraele v Mojžíšově době. V mnoha ohledech lze tento typ spojení rozeznat nejsnáze.

Je běžné, že lidé, působící ve všech oblastech života, si vyprávějí příběhy s hlavním záměrem odhalit historické pozadí věcí, které zažívají. Rodiče takto vyprávějí svým dětem; učitelé podobně ilustrují látku, které vyučují; pastoři a dokonce i političtí vůdci činí totéž. Často příběhy, které vyprávíme, spojujeme s jejich adresáty důrazem na historické pozadí.

V souvislosti se životem Abrahamovým můžeme spojení historickým pozadím postihnout takto: Spojení historického pozadí nacházíme na těch místech, kde Mojžíš poukázal na to, že zkušenosti Izraele mají historické kořeny v událostech Abrahamova života.

Vezměme si například způsob, jakým Mojžíš nastínil historické pozadí postoje, že

Kanaan je domovina Izraele. Během exodu Izraelité bezpočtukrát reptali a divili se, proč se mají trmácet celou cestu až do Kennanu.

Jedním slovem, ukázal, že Bůh dal Abrahamovi konkrétně domovinu Kanaanu, takže Izraelité viděli, proč trvá na tom, že oni také mají svou vlast v Kanaanu. Čtème například slova, která Bůh pronesl k Abrahamovi v Genesis 15:18:

Tvému potomstvu dám tuto zemi od egyptské řeky až k té veliké řece, řece Eufratu (Genesis 15:18).

Bůh ty zemi dal jejich velkému praotci a dal ji i jeho potomkům, takže by nešlo usadit se jinde.

Vzory

Jak budeme zkoumat další detaily Abrahamova života, uvidíme, že Mojžíš odkazoval k tomuto druhu historického pozadí velmi často. Druhý hlavní způsob, jakým Mojžíš propojil život Abrahamův s Izraelem své doby, bylo poskytnout jim vzory. Podívejme se, jak vzory v těchto příbězích fungují.

Mojžíš nechtěl, aby jeho původní čtenáři dostali příběhy o Abrahamovi jako pouhé informace o historickém pozadí; mnoho situací v patriarchově životě vylíčil tak, že na nich viděli podobnosti mezi okolnostmi života Abrahamova a svými vlastními. Mojžíš poukazoval na to, že tyto podobnosti umožnily Izraeli vidět příklady k následování a k odmítnutí.

Vyprávění příběhů kvůli vzorům je běžný způsob, jak propojit příběhy s posluchači. Děláme to pořád. Když chceme někoho na pracovišti varovat, aby nedělal to či ono, často přidáme historku, jak to dopadlo, když se stejné chyby dopustil někdo jiný. Když vedeme děti k tomu, aby se dobře učily ve škole, často podpíráme svou výchovu příklady lidí, kteří to v životě daleko dotáhli, protože se dobře učili.

Mojžíš často dělá totéž, aby propojil příběhy o Abrahamovi s původními izraelskými posluchači. Předkládal Abrahamovy příběhy tak, aby postavy v nich posloužily jako příklady dobré nebo odstrašující.

Zamysleme se například, jak Mojžíš povzbuzoval Izraelce ke statečnosti, když měli čelit Kenaancům, kteří v zemi bydleli. Z knih Numeri a Deuteronomium víme, že Izraelité odmítli vejít do Kanaanu ze strachy před Kenaanci, kteří tam žili. Jejich srdce byla naplněna hrůzou, protože Kenaanci se jim zdáli nepřemožitelní. V knize Deuteronomium 1:26-28 čtème tato Mojžíšova slova, pronesená ke kmenům Izraele:

Reptali jste ve svých stanech a říkali jste: Hospodin nás měl v nenávisti, vyvedl nás z egyptské země, aby nás vydal do ruky Emorejců a vyhladil nás. Naši bratři oslabovali naše srdce slovy: Je tam lid větší a vyšší nežli my, jsou tam města velká a opevněná až k nebesům; viděli jsme tam dokonce i potomky Anákovců (Deuteronomium 1:26-28).

Jedním ze způsobů, jakými Mojžíš reagoval na tento strach z Kenaanců byl

příklad Abrahama, který byl nucen čelit Kenaancům ve svých dnech. Například první odkaz na Kenaance v Abrahamově životě nacházíme v Genesis 12:6:

Abram prošel zemi ... Tehdy byli v zemi Kenaanci (Genesis 12:6).

Podobně v Genesis 13:7 čteme tato slova:

V zemi tenkrát bydleli Kenaanci a Perizejci (Genesis 13:7).

Kenaanci byli v Zemi Zaslíbené v době Abrahamově, stejně tak jako v době Mojžíšově. A přesto Abraham věřil Božím zaslíbením a nebál se vstoupit do země, obydlené Kenaanci. Tímto způsobem Mojžíš povzbuzoval své čtenáře k napodobení Abrahamovy odvahy spolehnutím na Boží zaslíbení a ke vstupu do země, přestože v ní dosud bydlí Kenaanci.

Předobraz

Jak budeme probírat život Abrahamův, narazíme na spoustu pasáží, nabízejících kladné i záporné příklady. Ale na třetím místě jsou tam místa, kde Mojžíš spojil život Abrahamův s životem svých čtenářů poukázáním na to, jak události v Abrahamově životě slouží coby předobraz událostí, které nastaly až v jejich době.

Spojení historického pozadí obvykle nevyžaduje přílišnou podobnost mezi příběhem a jeho adresáty, aby splnilo účel. Příklady neboli vzory vyžadují větší podobnost, aby zůstaly relevantními. Na tento typ velmi výrazného spojení nenarazíme v příbězích Abrahamova života tak často, ale tu a tam Mojžíš skutečně líčí Abrahamovu dobu takovým způsobem, že nápadně připomíná události z Mojžíšova vlastního života.

Asi jsme slyšeli staré rčení “historie se opakuje.” Samozřejmě, že všichni víme, že žádný sled událostí není nikdy přesně stejný jako druhý. Přesto jsou si někdy události natolik podobné, že to skoro vypadá, jakoby ta druhá byla opakováním té první. Když bibliční autoři viděli, že události v minulosti připomínají události v životě jejich adresátů, často tuto podobnost zdůraznili záměrně. A této literární technice říkáme “předobraz.”

Jeden takový příklad předobrazu se nachází ve známé epizodě, zachycující Abrahamovu smlouvu s Bohem v Genesis, kapitole 15., ve verších 1. až 21.. Bůh Abrahama ujistil, že jeho potomci jednoho dne obdrží zemi Kanaan, tím, že ho nechal připravit rituál uzavření smlouvy. Když na patriarchu padla dřímota, spatřil vizi něčeho, co velmi připomínalo zkušenost Mojžíšovy generace v jejich dnech. V Genesis 15:17 čteme tato slova:

Pak zapadlo slunce a nastal soumrak, a hle, kouřící pec a ohnivá pochodeň, která prošla mezi těmi díly (Genesis 15:17).

V širším kontextu této pasáže bychom se dozvěděli, že tato kouřící pec a ohnivá pochodeň reprezentuje Boha samotného, procházejícího mezi rozsekanými těly zvířat jako ubezpečení, že Abrahamovi potomci jistojistě dostanou Zemi Zaslíbenou.

Zkusme si to představit: V Genesis, kapitole 15., verši 17. Bůh prošel před

Abrahamem v podobě kouřícího ohně, aby ho ujistil, že jeho potomci obdrží Zemi Zaslíbenou. Nám jakžto moderním čtenářům může připadat divné, aby Bůh Abrahama o něčem ujišťoval ve zjevení kouře a ohně. Ale když uvážíme, že Mojžíš psal o Abrahamově životě pro Izraelity, kteří ho následovali do Země Zaslíbené, není vůbec překvapivé, že tento detail do vyprávění zahrnul.

A právě tak jako se tímto způsobem Abrahamovi dostalo ujištění o vlastnictví země, to, že Izrael slyšel tento příběh o uzavření smlouvy, mu mělo dávat stejné ujištění o vlastnictví země v jeho dnech.

Jiný, ještě rozsáhlejší předobraz vidíme v epizodě Abrahamova odchodu z Egypta v Genesis, kapitole 12., ve verších 10. až 20.. V tomto případě Mojžíš sestavil celou epizodu tak, aby tvořila co nejtěsnější paralelu ke zkušenosti Izraele pod jeho vedením. V Genesis, kapitole 12., ve verších 10. až 20. Abraham zahájil svůj dočasný pobyt v Egyptě kvůli hladomoru v Kenaanu, v Egyptě se zdržel, když faraon vzal Sárú do svého harému, Bůh však Abrahama vysvobodil tím, že na faraonův dům seslal rány.

Izrael, stejně jako kdysi Abraham, sestoupil do Egypta kvůli hladomoru v zemi Kenaan; byl tam držen faraonem; byl vysvobozen ranami seslanými Bohem na faraonův dům; faraon nařídil propustit Izrael a tak Izrael opustil Egypt, poté, co vyplenil bohatství Egyptanů. Tento druh rozsáhlého předobrazu je sice v Abrahamových příbězích vzácný, přesto se v nich občas vyskytuje.

Jak budeme příběhy Abrahamova života pročítat, setkáme se se všemi třemi typy spojení na různých místech a v různých souvislostech. Mojžíš propojil "tamten svět" Abrahamova života s "jejich světem," světem svého původního publika, poskytnutím historického pozadí jejich zkušeností, nabídnutím kladných i záporných vzorů a tím, jak se Abrahamův život stal předobrazem jejich vlastních zkušeností.

SHRNUTÍ

Nyní, když jsme se seznámili s typy spojení, která Mojžíš nastínil mezi Abrahamem a svými izraelskými čtenáři, nebude bez užítku shrnout, jak je každá z pěti částí Abrahamova života propojena s životem původních posluchačů.

Vzpomínáme si, že Abrahamův život se dělí na pět symetrických částí. V každé z těchto sekcí Mojžíš našel způsob, jak spojit příběhy o Abrahamovi s okolnostmi původního publika.

Zprvé, Mojžíš vypráví o Abrahamově předcích a raných zkušenostech takovým způsobem, který tyto příběhy spojuje s předky a ranými zkušenostmi lidí, kteří ho následovali z Egypta. Jak Abraham, tak i Izrael pocházejí ze stejné rodiny. A jak Abraham, tak i Izrael byl povolán Bohem, aby bydlel v zemi Kenaanu. Takže Mojžíš poskytl historické pozadí, ukázal Abrahama jako vzor a dokonce nastínil způsoby, kterými Abrahamův život posloužil coby předobraz zkušeností jeho původních čtenářů.

Zadruhé, Mojžíš také zachytil Abrahamovy rané interakce s druhými tak, aby je propojil se svým publikem. Líčil, jak Abraham jednal s Egyptany, protože Izrael ve své době také jednal s Egyptany. Mluvil o tom, jak Abraham jednal s Lotem, protože Izrael také měl co do činění s Lotovými potomky, s Moábity a Amonovci. Psal o králich z východu a o Kenaanském králi Sodomy, protože Izrael měl podobné zkušenosti s cizími králi i kenaanskými městy.

Zatřetí, Mojžíš psal o Abrahamově smlouvě s Bohem, protože Izrael také vstoupil do smlouvy s Bohem. Abrahamova smlouva s Bohem je mnoha rozmanitými způsoby předobrazem smlouvy, kterou Bůh uzavřel s Izraelem.

Začtvrté, Mojžíš psal o Abrahamově pozdních interakcích s jinými národy. Psal o lidech ze Sodomy a Gomory, o Lotovi a pelištejském Abímelekovi, protože Izrael jednal s podobnými lidmi ve své době: S kenaanskými městy, s Moábci a Amonovci, stejně jako s Pelištejci.

A za páté, Mojžíš psal o Abrahamově potomstvu a smrti způsobem, který obsah textu spojoval se čtenáři v Izraeli. Zaměřil se na Izáka jako na zvláštního syna a dědice, protože izraelské publikum byli Izákovi potomci. Zmínil pohřebiště pro Sárú, protože tato půda se nacházela v zemi, kterou Bůh zaslíbil Izraeli. Obrátil pozornost k dalším Abrahamovým synům, kteří ale nebyli jeho dědicové, zejména k Izmaelovi, protože Izrael měl co do činění s Izmaelity své doby.

Takže vidíme, že když Mojžíš psal o Abrahamovi, ukázal mnoho různých spojení mezi svými příběhy a zkušenostmi svého izraelského publika. A činil tak proto, aby Izraelitům, kteří šli s ním do Země Zaslíbené, poskytl důležité vodítko.

IMPLIKACE

Nyní, když jsme viděli jak Mojžíš propojil Abrahamův život se svým původním publikem, musíme si položit další důležitou otázku ohledně původního významu. Čemu se měli z příběhů o Abrahamově životě přiučit?

Není pochyb, že když si někdo dá tu námahu sepsat historii tak komplexní, jako je Abrahamův život v Genesis, má celou řadu záměrů a motivací. Ve skutečnosti jsou Mojžíšovy záměry, se kterými sepsal život Abrahamův, natolik mnohostranné, že není možné rozluštit je všechny beze zbytku, tím méně shrnout je do pár vět. Zároveň je však možné shrnout hlavní implikace, které Mojžíš doufal, že Izrael jeho dnů z příběhů o Abrahamovi vytěží.

ZÁSADNÍ VLIV

Prozkoumáme původní implikace života Abrahamova ve třech krocích. Zaprvé se pokusíme popsat základní dopad nebo vliv, který tyto příběhy měly mít na původní posluchače. Zadruhé uvidíme, jak tento dopad odkrývá čtyři hlavní témata Abrahamova života. A zatřetí si původní implikace shrneme v každé z pěti sekcí v Mojžíšových příbězích o Abrahamovi. Nejprve se tedy podívejme, jaký dopad měly tyto příběhy mít.

Když to zobecníme, záměr Abrahamova příběhu můžeme shrnout asi takto: Mojžíš psal o Abrahamovi, aby vštípil Izraeli, proč by měl nechat Egypt za sebou a směřovat do Země Zaslíbené. Jinými slovy, tím, že Izraelité v Abrahamovi viděli historické pozadí svých vlastních životů, nacházením příkladů k následování i odmítnutí a vnímáním Abrahamova života jako předobrazu vlastních zkušeností mohli vidět Boží vůli pro sebe samotné.

Ačkoliv na základě svědectví Písma můžeme s důvěrou vyvodit závěr, že kniha Genesis pochází z Mojžíšovy doby, nevíme úplně přesně, kdy Mojžíš dokončil svá vyprávění, jak je máme dnes. Psal o Abrahamovi proto, aby odvrátil jejich srdce od Egypta a přiklonil je k cestě do Země Zaslíbené.

Tuto obecnou implikaci pro původní čtenáře lze stěží docenit. Mojžíš psal proto, aby národ Izrael povzbudil k tomu, aby se nevracel do Egypta, ale aby úspěšně dobyl Kanaan. Tato hlavní implikace je nám vodítkem i při moderní aplikaci Abrahamova života. Jakožto křesťané jsme na cestě. Na cestě, která je vlastně dokončením cesty, kterou nastoupil Izrael pod Mojžíšovým vedením. Směřujeme k novému nebi a nové zemi. Takže když chceme Abrahamovy příběhy správně aplikovat do svých životů, musíme věnovat pozornost tomu, co znamenaly pro původní publikum.

HLAVNÍ TÉMATA

Abychom tento zastřešující záměr trochu přiblížili, rozebereme ho v detailu návratem ke čtyřem hlavním tématům, která jsme již v této části Genesis objevili. Vzpomínáme si, že dříve v této lekci jsme si povšimli, že Genesis, v kapitole 12. ve verších 1. až 3. předkládá přinejmenším čtyři témata, která tuto část patriarchální historie stmelují.

Boží Milost

Tato čtyři témata vyjadřují ústřední záměr, který pro své příběhy Mojžíš zamýšlel. Zaprvé se zaměřil na Boží milost vůči Abrahamovi; zadruhé se soustředil na Abrahamovu loajaltu; zatřetí ho zajímalo požehnání dané Abrahamovi a začtvrté si všiml požehnání, daného skrze Abrahama.

Pojato ze široka, viděli jsme, že Bůh Abrahamovi prokazoval mnoho milosti jak v počátcích Abrahamova vztahu s Ním, tak i každodenně po celý jeho život. Motiv Boží milosti měl Izraelitům připomínat, že Bůh prokázal obrovskou milost také jim. Prokázal jim milost na začátku, když je vyvedl z Egypta na Sinaj. A den po dni je neustále zahrnoval milostí, jak je připravoval na budoucí dobytí Kanaanu. Známa slova, která Bůh vyřkl na Sinaji v Exodus 19:4 hovoří o Boží milosti takto:

Sami jste viděli, jak jsem naložil s Egyptem, ale vás jsem nesl na orlích křídlech a přinesl jsem vás k sobě (Exodus 19:4).

Velmi záhy začali reptat, že Bůh a Mojžíš je podvedli, když je připravili o pohodlí Egypta. Na poušti fňukali kvůli jídlu a vodě. Byli přesvědčeni, že Bůh od nich očekává příliš mnoho, když chce, aby dobyli Zemi Zaslíbenou. A tak Mojžíš často zdůrazňoval milost, kterou Bůh prokázal Abrahamovi, aby svému původnímu publiku připomněl, jak Bůh žehná jim, jak je zahrnuje svou milostí znova a znova.

Abrahamova Loajalita

Na druhém místě jsme viděli, že Mojžíš také vyzdvihoval Abrahamovu věrnost poukazováním na zodpovědnost, kterou Bůh od Abrahama vyžadoval.

Mojžíš opakovaně zdůrazňoval, že Bůh od patriarchy očekával věrnost svým příkázáním, protože to bylo relevantní i pro Izraelity, kteří ho následovali z Egypta. Důraz na požadavek loajality měl také co říct Izraelitům Mojžíšovy doby. Poslechněme si, jak Bůh dále mluví k Izraeli na hoře Sinaj v knize Exodus 19:4-5:

Sami jste viděli, jak jsem naložil s Egyptem, ale vás jsem nesl na orlích křídlech a přinesl jsem vás k sobě. Nyní tedy, budete-li mne opravdu poslouchat a budete-li zachovávat moji smlouvu, budete mým zvláštním vlastnictvím mezi všemi národy, i když moje je celá země (Exodus 19:4-5).

Povšimněme si zde, že požehnání stát se zvláštním vlastnictvím je podmíněno Izraelovou věrností. Přestože Bůh prokázal národu ohromnou milost, stav každé osoby v každé generaci závisel na tom, jak budou reagovat na příkázání Boží.

Jak jsme viděli, hlavní zodpovědnost, svěřená Abrahamovi, bylo dojít do země Kanaan. A Mojžíš také psal o Abrahamových dalších zodpovědnostech, aby Izraelitům své doby připomínal ty jejich. Mnoho požadavků loajality, očekávané od Abrahama, hovořilo přímo ke skutečnosti, že původní adresáti měli také být loajální a věrní Božím příkázáním.

Požehnání dané Abrahamovi

Zatřetí jsme také viděli význam tématu Božího zaslíbeného Abrahama.

Mojžíš se ve svých příbězích o Abrahamovi zaměřil na slíbené požehnání velkého národa, prosperity a významného jména pro Abrahama a jeho potomky. A při mnoha příležitostech vidíme, že Abraham mohl zakusit ochutnávku těchto požehnání již za svého života. Na mnoha jiných místech se příběhy o Abrahamovi soustředí na budoucí naplnění těchto požehnání v generacích, které teprve měly přijít.

Mojžíš takto věnoval pozornost Abrahamovým požehnáním, protože tato zaslíbení patřila také Abrahamovým potomkům, lidem Izraele, které Mojžíš vedl. Lid Izraele měl také zaslíbeno velké požehnání. Oni také se měli po vstupu do Země Zaslíbené stát velkým národem, těšit se nevídané prosperitě a získat zvučné jméno. Ve skutečnosti Izrael zakoušel, podobně jako Abraham, bezpočet ochutnávek těchto požehnání už v době, kdy Genesis byla sepsána. Začali vidět naplňování některých z těchto zaslíbení už za svého života. Ovšemže ještě mnoho budoucích naplnění těchto požehnání mělo teprve přijít, až vstoupí do Země Zaslíbené. Bůh o těchto budoucích požehnáních pro Izrael hovoří v knize Exodus 19:6:

Vy budete mým královstvím kněží a svatým národem (Exodus 19:6).

Mojžíš psal o požehnání, která Bůh zaslíbil Abrahamovi, aby vzbudil naděje v Izraeli své doby. Když četli o Božích zaslíbeních pro patriarchu, zřetelně na tom viděli, že Bůh má velická požehnání přichystána i pro ně.

Požehnání skrze Abrahama

Na čtvrtém místě jsme také viděli, že příběhy o Abrahamovi ukazují, že požehnání má také přijít skrze patriarchu celému světu.

Jak si vzpomeneme, požehnání skrze Abrahama nenastane samo od sebe. V Genesis, kapitole 12., verši 3. čteme, že Bůh dá Abrahamovi úspěch procesem žehnutí Abrahamovým přátelům a prokletím jeho nepřátel. V mnoha rozmanitých epizodách Mojžíš ukázal, jak Bůh nabídl Abrahamovi ochutnávky také těchto procesů při jednání s lidmi z různých národů. A na mnoha místech v příbězích o Abrahamově životě Mojžíš nezapomněl zdůraznit, že mnohá z těchto zaslíbení dojdou svého naplnění až v budoucnosti.

Mojžíš tento motiv zdůrazňoval, protože byl relevantní pro lidi Izrele, kteří ho doprovázeli. Bůh je uišťoval o úspěchu v roli požehnání pro druhé, protože bude žehnat jejich přátelům a proklínat jejich nepřátele. Oni také zakusili ochutnávky těchto zaslíbení při jednání s různými skupinami lidí ve své době. Při spoustě příležitostí viděli, jak Bůh žehná jejich přátelům a proklíná jejich nepřátele. A kromě toho se Mojžíš soustředil také na to, aby obrátil zraky Izraelitů směrem k budoucímu naplnění poté, co vstoupí do Země Zaslíbené a rozšíří království Boží do všech končin země. Jak jsme před chvílí viděli, v Exodu 19:6 Bůh říká Izraeli toto:

Vy budete mým královstvím kněží a svatým národem (Exodus 19:6).

Vize národa coby království kněží neukazuje jenom to, že národ bude požehnan výsadou být svatým lidem a sloužit Bohu, ale také, že děti Izraele budou sloužit Božím záměrům, které má s celým světem.

Mojžíš inspiroval Izrael k vytrvalosti na cestě do Země Zaslíbené, a příběhy o Abrahamovi jim měly vštípit vizi toho, jak je Bůh použije, aby šířili Jeho království a tak se stali požehnáním celému světu.

PĚT SEKCI

Když jsme nyní viděli implikace čtyř hlavních témat Abrahamova života, můžeme si stručně shrnout dopad Abrahamových příběhů na původní publikum pohledem na každou z pěti hlavních sekcí ve struktuře patriarchova života, jak ho máme v Genesis.

Vzpomínáme si, že příběhy Abrahamova života se dělí na pět částí. Zprvė, Abrahamovi předkové a rané zkušenosti v Gn 11:10—12:9; zadruhé, Abrahamovy rané interakce s představiteli jiných národů v Gn 12:10—14:24; zatřetí, smlouva, kterou Bůh uzavřel s Abrahamem v Gn 15:1—17:27; začtvrté, Abrahamovy pozdní interakce s

představiteli jiných národů v Gn 18:1—21:34; a zapáté, Abrahamovi potomci a smrt v Gn 22:1—25:18.

Každá z těchto pěti hlavních částí se pak skládá z množství drobných epizod. Stručně si shrneme obsah a některé z hlavních implikací, které tyto epizody měly pro původní čtenáře, pro něž Mojžíš psal.

Předkové a Rané Zkušenosti

První část Abrahamova života o jeho předcích a raných zkušenostech zachycuje několik rysů Abrahamovy rodiny a období, kdy Bůh Abrahama poprvé povolal. Obecně vzato, Mojžíš sestavil tuto první část tak, aby se jeho původní čtenáři Z událostí Abrahamova života dozvěděli něco o svém vlastním rodinném zázemí a Božím povolání.

První část se dělí na tři segmenty. Život Abrahamův začíná rodokmenem, ukazujícím Abrahamovu rodovou linii, která se těšila Boží přízni v kapitole 11., ve verších 10. až 26.. Tyto verše představují Abrahama jako klimatickou postavu v Šémově rodině, kterou Bůh upřednostňoval jakožto svůj vyvolený lid. Tento rodokmen by by zase měl připomenout Mojžíšovým původním čtenářům, že jsou také jedineční a vyvolení, protože jsou potomci Abrahamovi. Jsou Boží zvláštní vyvolený lid.

Druhou epizodu o Abrahamových předcích a raných zkušenostech tvoří další rodokmen v kapitole 11., ve verších 27. až 32.. V kostce, tato posáz zachycuje Teracha jako modláře, který do Kenaanu nedošel. Mojžíšovi čtenáři viděli podobnost mezi okolnostmi Abrahamovými a svými vlastními velmi snadno. Jejich rodiče sloužili modlám a také do Kenaanu nedošli. Takže stejně jako Abraham musel neopakovat Terachovo selhání, i Izraelité, jdoucí za Mojžíšem měli neopakovat selhání svých rodičů, modlářů první generace po exodu, která do Kenaanu nevešla.

Záznam o Abrahamových předcích a se pak přesouvá k migraci do Kenaanu v kapitole 12., ve verších 1. až 9.. Bůh povolal Abrahama dop Kenaanu a ten ho poslechl navzdory mnoha obtížím, které to přineslo. Velmi podobně Bůh povolal Mojžíšovy původní čtenáře do země Kenaanu, a ti také měli poslechnout navzdory mnoha obtížím. Takže příběh Abrahamovy migrace do Kenaanu měl původní implikaci tu, že Izraelité Mojžíšových dnů měli kráčet ve šlépějích svého praotce Abrahama a migrovat do země Kanaan právě tak jako on.

Těmito třemi segmenty Mojžíš představil Abrahamův život a nabídl svým čtenářům důležité vodítko při překonávání překážek v jejich vlastní službě Bohu.

Rané Kontakty s Ostatními

Druhá hlavní část v záznamu Abrahamova života v Genesis se soustředí na patriarchovy rané interakce s ostatními národy. Tyto kapitoly zachycují patriarchu, jak jedná s jinými skupinami lidí různými způsoby, aby směřovaly původní izraelské čtenáře při jejich jednání s druhými.

V první epizodě Mojžíš zaznamenal Abrahamovo vyvedení z Egypta v Genesis, kapitole 12. ve verších 10. až 20.. Vzpomeneme si, že patriarcha dočasně pobýval v

Egyptě kvůli hladomoru, ale Bůh ho vyvedl z egyptského poddanství sesláním ran na faraonův dům. Díky tomuto Božímu vysvobození Abraham opustil Egypt velmi bohatý a už se tam nikdy nevrátil. Abraham se velmi rychle poučil, že Egypt není jeho domov.

Mojžíšovi původní čtenáři viděli, že jejich vlastní zkušenosti reflektují Abrahamův příběh v mnoha ohledech. Oni také sestoupili do Egypta kvůli hladomoru, také byli vysvobozeni Božími ranami, seslanými na Egyptany, a také opustili Egypt s velkým bohatstvím. Naneštěstí mnozí Izraelité, jakmile cestou narazili na první potíže, podlehli vzpomínkovému optimismu, začali si život v Egyptě idealizovat a zatoužili po návratu. Tato epizoda měla původnímu publiku připomenout, že Egypt není jejich domov. Měli pamatovat na to, jak je Bůh mocnou rukou vysvobodil, a nechat Egypt i Egyptany za sebou.

Druhý segment Abrahamových raných interakcí s ostatními je příběh o konfliktu s Lotem v kapitole 13., ve verších 1. až 18.. To je známý příběh o střetu mezi pastýři Abrahamovými a Lotovými, kdy se obě skupiny dostaly do sváru kvůli přírodním zdrojům pro svá stáda. Původní čtenáři neměli nejmenší problém porozumět tomou, co to pro ně znamenalo. Podle Deuteronomia 2, nařídil Mojžíš Izraelitům vlídnost k Lotovým potomkům, přikázal jim nechat je žít v míru v zemi jejich předků. Takže ve výsledku Abrahamova vlídnost k Lotovi ukázala Izraelitům, jak jednat s Moábcí ve svých dnech.

Třetí epizoda Abrahamova jednání s jinými národy je záchrana Lota v kapitole 14., ve verších 1. až 24.. Tento podrobný příběh líčí, jak Abraham porazil cizí tyranské krále, a jak prokázal Lotovi další laskavost tím, že ho z jejich moci vysvobodil. Tato historika hovořila k Mojžíšovým Izraelitům zcela zřetelně. Izraelská armáda při procházení zemí Lotových potomků Moábců a Amónovců porazila tyranské krále. Touto záchranou Moábitů a Amónovců se Izrael řídil Abrahamovým příkladem.

Takže v každé epizodě této části Abrahamova života je Abraham předložen Izraeli jako příklad k následování.

Smlouva s Bohem

Nyní jsme se dostali ke třetí hlavní sekci Abrahamova života, ke smlouvě, kterou Bůh s Abrahamem uzavřel v kapitole 15. od verše 1. do kapitoly 17., verše 27. Obecně vzato, tato část se zaměřuje na Boží smlouvu s patriarchou, čímž ukazuje na Boží smlouvu s Izraelem. Tyto kapitoly se dělí na tři hlavní segmenty.

První epizoda se zaměřuje především na Boží smluvní zaslíbení Abrahamovi v kapitole 15., verších 1. až 21.. To je dobře známý záznam okamžiku, kdy Bůh uzavřel s Abrahamem smlouvu. Konkrétně Bůh Abrahamovi slíbil, že bude mít množství potomků, kteří se poté, co budou pokořováni v cizí zemi, vrátí do Země Zaslíbené.

Tato pasáž měla připomenout Izraeli, že Bůh uzavřel podobnou smlouvu s nimi samotnými skrze Mojžíše. Ba více než jen to; ukazoval jim, že oni sami zažívali naplnění Božích zaslíbení daných kdysi Abrahamovi. Izraelité byli Abrahamovým zalíbeným potomstvem, které se vracelo právě do té země, kterou Bůh zaslíbil jejich patriarchovi. Zbohybnit to by znamenalo zpochybnit i štědrá Boží zaslíbení, která Bůh dal Abrahamovi a znovu potvrdil Mojžíšovi.

Druhá epizoda v kontextu Boží smlouvy s Abrahamem je patriarchovo selhání s

Hagar v kapitole 16., ve verších 1. až 16.. Tento smutný příběh připomíná, jak se Abraham a Sára odvrátili od Božích zaslíbení a snahou o dítě od Sáriny egyptské služebné Hagar. Abraham a Sára nedůvěřovali Božím smluvním zaslíbením, avšak Bůh jejich alternativní plán odmítl a dítě Izmaela nepřijal jako Abrahamovo pravé símě. Mojžíšovi původní čtenáři se opakovaně odvraceli od Božích zaslíbení, zpečetěných smlouvou, a toužili po pohodlí Egypta. Tento příběh z Abrahamova života je měl naučit, že stejně jako Bůh zamítl Abrahamův plán, jejich vlastní alternativní plány rovněž zamítne.

Třetí epizoda zaměřená na Boží smlouvu s Abrahamem je popisem Abrahamova smluvního požadavku v 17: 1-27. V této pasáži Bůh konfrontuje Abrahama, protože se nedržel Božího plánu. Hospodin také znovu potvrdil nutnost smluvní loajality zavedením obřizky jakožto znamení smlouvy, které se mělo týkat Abrahama a jeho synů. Tímto znamením Bůh připomněl Abrahamovi, že jeho smluvní vztah zahrnuje i zodpovědnost věrnosti, a tato loajalita že přinese velká požehnání.

Mojžíš zaznamenal tutio stranu Abrahamovy smlouvy proto, aby konfrontoval Izrael své doby s jejich selháními a aby je vybídl, aby zůstali věrni, a aby znovu potvrdil, že nutnost smluvní loajality je závazná i pro ně. Takže středobod Abrahamova života, jeho smlouva s Bohem, obrací pozornost k Božím velkolepým zaslíbením Izraeli. Zároveň však svým čtenářům přesvědčivě připomíná, že svému Bohu musejí sloužit věrně a s plným nasazením.

Pozdní Kontakty s Ostatními

Nyní máme před sebou čtvrtou část Abrahamova života: jeho pozdní interakce s ostatními in chapter 18 verse 1 through chapter 21 verse 34. V těchto kapitolách se Abraham setkává s různými lidmi, kteří mají něco společného s lidmi v Mojžíšově době. Obecně pojato, Abrahamovo jednání s těmito lidmi učí Izrael, jak má sám jednat s Kenaanci, s Moábci a Amónovci, s Pelišťejci a s Izmaelovci svých dnů.

Prvním příběhem této části patriarchova života je popis Sodomy a Gomory v 18: 1–19: 38. Tento je známý příběh vypráví o hrozbě Božího soudu nad zločinnými kenaanskými městy. Líčí Abrahamou starost o spravedlivé obyvatele těchto měst, o jejich zkáze i o Lotově záchraně. Pomáhaly jim rozumět událostem jejich vlastního života, tomu, co se dělo s okolními lidmi ve jejich době: Boží hrozbě, namířené proti Kenaancům; starosti, jakou měli mít o spravedlivé mezi Kenaanci, jako byla Rachab, se kterou se setkali v Jerichu; nevyhnutelné zkáze kenaanských měst i jejich vlastnímu vztahu s Lotovými potomky, s Moábci a Amónovci.

Druhá část Abrahamových pozdních interakcí s ostatními se nachází v kapitole 20., od verše 1. do 18.. V tomto příběhu se Abraham modlí za obyvatele země, jmenovitě Abímeleka Pelištejského. Vzpomínáme si, že Abímelek ohrozil Abrahamovu budoucnost tím, že si vzal Sáru do svého harému, aniž tušil, že je za Abrahama vdaná. Takže Bůh postihl Abímekela ranami, a on se ukázal spravedlivým, protože svůj čin napravil a Sáru Abrahamovi vrátil bez úhony. Na to reagoval Abraham přímluvnou modlitbou za Abímeleka a od té chvíle se Abraham a Abímelek těšili trvalému míru a vzájemnému přátelství.

Tato historka říká Izraelitům Mojžíšovy doby o přístupu, jaký mají zaujmout k Pelištejcům svých dnů. Pelištejci ohrožovali Izrael rozmanitými způsoby. Ale když hrozba Božího soudu vyvolala mezi Pelištejci pokání, Izraelité se za ně měli modlit, a žít s nimi v trvalém míru.

Třetí vyprávění této sekce nacházíme v kapitole 21. od verše 1. do 21.. Pojednává o vztahu Izáka a Izmaele. Izák i Izmael byli oba synové Abrahamovi. Ale když mezi nimi narostlo napětí, Bůh řekl Abrahamovi, ať Izmaele oddělí od rodiny. Bůh sice Izákovi i nadále žehnal, ale vyjádřil se zcela jednoznačně, že Abrahamův jediný právoplatný dědic je Izák. Když Mojžíš seznamoval své čtenáře s těmito událostmi, pomáhal jim tak porozumět jejich vztahu s Izraelity své doby. Když mezi Izraelity a Izmaelci vzrostlo napětí, měli si pamatovat, že Bůh jim nařídil oddělit se.

Čtvrtá epizoda Abrahamových pozdních vztahů s ostatními je smlouva s Abímelekiem v kapitole 21. od verše 22. do 34.. Tento příběh zachycuje Abímeleka, který si všímá Boží přízně k Abrahamovi, a Abrahama, jak souhlasí s životem v míru s Abímelekiem a jeho potomky. Příběh pokračuje sporem o právo na vodu pro Abrahamova stáda a formálním uzavřením smlouvy mezi Abrahamem a Abímelekiem v Beer-šebě, kde si přísahou slíbili vzájemnou respekt a úctu.

Abímelek a jeho velitel armády Mojžíšovi a Izraelitům připomínaly potencionální ohrožení ze strany Pelištejců jejich doby. Zde Mojžíš své následovníky učí, že když Pelištejci uznají, že Bůh Izraeli žehná, Izrael by měl následovat Abrahamova příkladu a žít s nimi v míru. Studna jménem "Beer-šeba" přetrvala do Mojžíšovy doby a připomínala Izraelitům jednak smlouvu zde kdysi uzavřenou a jednak, že by měli usilovat o mír s pelištejci a vzájemný respekt.

Takže vidíme, že příběhy o Abrahamových pozdních interakcích obsahují mnoho postav, reprezentujících národy, se kterými se setkávali Mojžíš a Izrael. Přípomínkou Abrahamových skutků se Izraelité mohli přiučit mnoha lekcím, užitečným v jejich dnech.

Potomstvo a Smrt

Nyní jsme před poslední částí Mojžíšova záznamu Abrahamova života, líčící jeho potomstvo a smrt od kapitoly 22., verše 1. do kapitoly 25., verše 18. Tyto epizody se soustředí na Abrahamovo dědictví, které rozšiřuje jeho smluvní vztah s Bohem i na budoucí generace. Obecně řečeno, Izraelité, kteří tyto příběhy dostali od Mojžíše jako první, se z nich měli poučit o svém vlastním statutu doby Abrahamovi dědicové, i o nadějí, kterou to skýtá pro jejich vlastní potomky.

První epizoda této části Abrahamova života je známý příběh Abrahamovy zkoušky v kapitole 22. od verše 1. do 24.. Abraham obstál, a Bůh ho ujistil, že pro tuto jeho věrnost dá Izákovi zárnou budoucnost.

Přestože implikací, které tento příběh mohl mít pro staré Izraelity, je bezpočet, nejvýznamnější rys této pasáže je připomínka, že Bůh zkouší národ Izrael, aby se ukázala úroveň jejich věrnosti. Bůh připravil národu Izrael v Mojžíšově době mnoho zkoušek. A Abrahamova poslušnost ve jeho zkoušce jim připomínala nutnost poslušnosti v jejich vlastních zkouškách, bez ohledu na to, jak byly těžké. A potvrzení Izákovy skvělé budoucnosti jakožto Abrahamova potomstva připomínalo Izraelitům jejich vlastní

skvělou budoucnost, pokud ve svých zkouškách obstojí.

Druhá epizoda poslední části Abrahamova života je příběh o tom, jak patriarcha koupil pohřebiště v kapitole 23. od verše 1. do 20.. Příběh líčí, jak Abraham získal místo k rodinným pohřbům v Hebronu, když zemřela jeho manželka Sára. Vyprávění zdůrazňuje, že patriarcha neobdržel tuto půdu darem, nýbrž že ji zakoupil. Tato majetková listina zakládala zákonné právo jeho rodiny považovat zemi Kanaan za svou vlast.

Izraelité, jdoucí za Mojžíšem, chápali význam a implikace tohoto zakoupeného pohřebiště pro své vlastní životy. Bylo to pohřebiště jejich předků. Byli zde pohřbeni Abraham, Izák a Jákob. Věděli, že toto území je jejich právoplatný majetek v zemi ještě před jejím dobytím. Abraham, Izák a Jákob strávili v Hebronu a okolí značnou část svých životů. Na Hebronu coby zemi předků Izraelitům záleželo natolik, že tam dokonce z Egypta přenesli k pohřbu Jákobovy kosti. Příběh o Abrahamově koupi pohřebiště demonstroval, že pravé místo pro jeho potomky není nic jiného země Kanaan.

Třetí epizoda v části o Abrahamově potomstvu a smrti je působivý příběh o Rebece, která se stala manželkou Abrahamova zvláštního syna Izáka v kapitole 24. od verše 1. do 67.. Abraham trval na tom, aby si Izák nebral žádnou Kenaanku, aby si nezpackal život kenaanskou zkažeností. Zároveň však chtěl, aby Izák zůstal v Kenaanu, Zemi Zaslíbené, a tak poslal služebníka, aby manželku pro Izáka přivedl. Tímto nalezením manželky pro Izáka zajistil Abraham Izákovi a jeho potomkům velkolepou budoucnost.

Izraelité, následující Mojžíše, se z tohoto příběhu o Izákovi, který představoval jejich spojení s Abrahamem, že sami mají zůstat neposkvřeni kenaanskou zkažeností, přestože je to jejich domovina, ve které mají zůstat. Izákova požehnaná budoucnost se stane i jejich budoucností, pokud doukážou odolat korupci Kenaanců, kteří žijí v Zemi Zaslíbené.

Závěrečná epizoda Abrahamova života je vyprávění o patriarchově smrti a dědicovi v kapitole 25. od verše 1. do 18.. Je to seznam několika stručných záznamů o Abrahamových synech s jinými manželkami než Sárou. Pak čteme o Abrahamově smrti, kdy Izák obdržel veškeré Abrahamovo požehnání coby jeho zákonný dědic. A nakonec se text uzavírá kontrastem se stručným přehledem Izmaelových potomků.

Tento závěr Abrahamova života měl pro původní publikum mnoho implikací. Uvádí jiné Abrahamovy syny, aby byl vidět rozdíl mezi nimi a Izákem. Zdůrazňuje Abrahamovo finální požehnání Izákovi, aby ujistil Izraelity, že on jsou ti praví dědicové Abrahamových zaslíbení. A zmiňuje i Izmaelovy potomky, aby rozptýlil veškeré nároky na Abrahamovo dědictví, které by si Izraelité mohli činit. Takto podaným závěrem Abrahamova života Mojžíš určil identitu, práva i zodpovědnosti Abrahamových pravých potomků, Izraelitů, které vedl do Země Zaslíbené.

Takže vidíme, že Mojžíš psal své příběhy o Abrahamovi proto, aby učil Izraelity, které vedl, proč a jak mají opustit Egypt a směřovat do Země Zaslíbené. K dosažení tohoto cíle Mojžíš ve zmíněných epizodách zdůrazňoval, že Izraelité jsou dědicové milosti, dané patriarchovi, že jsou zodpovědni za svou věrnost Bohu podobně jako patriarcha, že obdrží požehnání od Boha stejně jako Abraham, a se že jednou sami satnouj požehnáním pro všechny národy na zemi. Mojžíšův záznam Abrahamova života měl pro Izraelity, kteří ho následovali do Země Zaslíbené, bezpočet implikací.

ZÁVĚR

V této lekci jsme se zaměřili na původní význam záznamu Abrahamova života v Genesis. A ten jsme sledovali dvěma směry: na jednu stranu je zkoumali spojení, která Mojžíš vystavěl mezi starými příběhy a zkušenostmi svých současníků. A na druhou stranu jsme si všimli, jak Mojžíš formuloval své příběhy tak, aby ovlivňovaly své původní čtenáře, kteří opustili Egypt a směřovali k dobytí Kenaanu.

Když se dovídáme o spojení, která Mojžíš našel mezi Abrahamem a svými původními izraelskými čtenáři, a o účinku, který pro své publikum zamýšlel, objevíme, že každá epizoda Abrahamova života obsahuje nejen záměr, s jakým se měla stát vodítkem pro Izraelity, ale také zjistíme, jak můžeme tyto příběhy aplikovat do svých životů dnes.